

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۱۵ دقیقه

نام آزمون: فنون دوازدهم ارایه ادبی تستی

تاریخ آزمون:

۱ در کدام گزینه آرایه‌ای نادرست به بیت نسبت داده شده است؟

- ۱ کهن کند به زمانی همان کجا نو بود
- ۲ هر قطره‌ای در این ره صد بحر آتشین است
- ۳ موضع کفر نیست جز در رنج
- ۴ ترسم که صرفه‌ای نبرد روز بازخواست
- و نو کند به زمانی همان که خلاقان بود (تضاد، تکرار)
- دردا که این معما شرح و بیان ندارد (مراعات نظیر، تناقض)
- مرجع شکر نیست جز سر گنج (جناس، ترصیع)
- نان حلال شیخ ز آب حرام ما (تلمیح، تضاد)

۲ در کدام بیت «حسن تعلیل» وجود دارد؟

- ۱ چون جگر عاشقان می‌خورد این شب به ظلم
- ۲ جانم اگر صافی است دُردی لطف تو است
- ۳ بر اثر دل برو تا تو ببینی درون
- ۴ عاقله شب تویی باز رهانش ز ظلم
- دود سیاهی ظلم بر دل شب می‌دمد
- لطف تو پاینده باد بر سر جان تا ابد
- سبزه و گل می‌دمد جوی وفا می‌رود
- نیم‌شبی بر فلک راه بزن بر رصد

۳ آرایه‌های مذکور در مقابل چند بیت، نادرست ذکر شده است؟

- الف) گفتار صدق، مایه آزار می‌شود
- ب) پرده بردار که بیگانه خود این روی نبیند
- پ) قوی حال و قوی یال و قوی بال و قوی بازو
- ت) خلق جهان مختلف شدند نگارا
- ث) گر کسی وصف او زمن پرسد
- چون حرف حق بلند شود دار می‌شود (تلمیح)
- تو بزرگی و در آیینۀ کوچک نمایی (پارادوکس)
- جهانجوی و جهانگیر و جهاندار و جهان داور (لف و نشر)
- پرده برانداز از آن یقین گمان‌سوز (تضاد)
- بیدل از بی‌نشان چه گوید باز (تضمین)
- ۱ سه
- ۲ یک
- ۳ چهار
- ۴ دو

۴ آرایه‌های «حسن آمیزی، حسن تعلیل، اسلوب معادله و ایهام تناسب» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- الف) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد
- ب) ملامت از دل سعدی فرونشوید عشق
- پ) پشت گوژ آمد فلک در آفرینش تا کند
- ت) نفسی سرد بر آورد و ضعیف از سر درد
- اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم
- سیاهی از حبشی چون رود که خود رنگ است
- هر زمان پیشت زمین بوس از برای افتخار
- گفت بگذار من بی‌سر و بی‌سامان را
- ۱ الف، ب، پ، ت
- ۲ الف، پ، ب، ت
- ۳ ت، الف، ب، پ
- ۴ ت، پ، ب، الف

۵ در بیت «حلاوت سخن تلخ را ز عاشق پرس ز ماهیان بطلب طعم آب دریا را» همه آرایه‌های ذکر شده به کار رفته‌اند به جز

- ۱ حُسن تعلیل
- ۲ حسن آمیزی
- ۳ اسلوب معادله
- ۴ پارادوکس (متناقض‌نما)

۶ کدام آرایه در بیت زیر وجود ندارد؟

- بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار
- نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت
- ۱ ایهام
- ۲ استعاره مکنیه
- ۳ تشبیه
- ۴ حسن آمیزی

۷ در کدام گزینه آرایه «مراعات نظیر» دیده نمی‌شود؟

- ۱ مشتری زبید که باشد خاتم او را نگین
 ۲ باغبان گر پنج روزی صحبت گل بابدش
 ۳ سلطان ازل گنج غم عشق به ما داد
 ۴ بنشین نفسی بو که بلا را بنشانی
- ماه نو شاید که باشد ساعد او را سوار
 بر جفای خار هجران صبر بلبل بابدش
 تا روی در این منزل ویرانه نهادیم
 زان رو که ز بالای تو پیوسته بلا خاست

۸ در کدام گزینه آرایه لف و نشر مشوش به کار رفته است؟

- ۱ زلف مشکین و شب بخت به هم ساخته‌اند
 ۲ ببردی نور روز و شب بدان زلف و رخ زیبا
 ۳ روز چون روشن شود زان روی انور یاد کن
 ۴ روی تو و موی تو بسنده است جهان را
- تا نشانند به این روز پیریشان ما را
 زهی جادو زهی دلبر شبت خوش باد من رفتم
 شب چو گردد تیره زان زلف معتبر یاد کن
 گو روز و شب و انجم و افلاک نباشد

۹ در همه ابیات به جز بیت آرایه ایهام تناسب به کار رفته است.

- ۱ خورشید خاوری کند از رشک جامه چاک
 ۲ باز در چنگال شهباز غمت مرغ دلم
 ۳ دی می‌شد و گفتم صنما عهد به جای آر
 ۴ گفتم که نیاویزم در مارسر زلفت
- گرماه مهرپرور من در قبا رود
 آن چنان است که در چنگ همایی مگسی
 گفتا غلطی خواجه در این عهد وفاست
 بیچاره خرد مانندم، پیش لب ضحاک

۱۰ ترتیب ابیات زیر به لحاظ داشتن آرایه‌های «تناقض - جناس تام - حس آمیزی - اشتقاق - مراعات نظیر» کدام است؟

- الف) رفته‌ام عمریست زین گلشن به یاد جلوه‌ای
 ب) چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش
 ج) تا که نبض از نام کی گردد جهان
 د) هر تیر که از چشم چو بادام تو جست
 ه) دیدم صف ملائکه بر چرخ نوحه گر
- گوش نه بر بوی گل تا بشنوی افسانه‌ام
 هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست
 او بود مقصود جانش در جهان
 در خسته دلم چو مغز در پسته نشست
 چندان که آن خطیب سحر در خطاب شد
- ۱ د - الف - ه - ب - ج
 ۲ ب - ج - الف - ه - د
 ۳ د - الف - ج - ب - ه
 ۴ ب - ج - ه - د - الف

۱۱ آرایه‌های همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی تماماً در بیت زیر وجود دارد.

- «ماه کنعان چو به تلخی به دل چاه کند جان
 کاروان گو همه با بار گلاب و شکر آید»
- ۱ اغراق - ایهام تناسب
 ۲ استعاره‌ی مکنیه - جناس
 ۳ مراعات نظیر - کنایه
 ۴ استعاره‌ی مصرحه - تلمیح

۱۲ آرایه‌های نسبت داده شده به کدام بیت، تماماً درست است؟

- ۱ از آب دیده صد ره طوفان نوح دیدم
 ۲ باده‌ی گلرنگ تلخ تیز خوشخوار سبک
 ۳ آن می‌باقی چه شد؟ آن بت ساقی چه شد؟
 ۴ در عین گوشه‌گیری بودم چو چشم مست
- وز لوح سینه نقش هرگز نگشت زائل (تلمیح، حس آمیزی)
 نقلش از لعل نگار و نقلش از یاقوت خام (لف و نشر، استعاره)
 رطل عراقی چه شد؟ خانه خمار کو؟ (مسجع، اشتقاق)
 واکنون شدم مستان برابروی تو مایل (ایهام تناسب، تشبیه)

۱۳ آرایه‌ی مقابل همه‌ی ابیات به استثنای بیت گزینه‌ی صحیح است.

- ۱ در قلم آورد حافظ قصه‌ی لعل لبش
 ۲ شمه‌ای گر ز تو در عالم علوی برسد
 ۳ مگر میان ضعیفش تن نحیف من است
 ۴ شبان وادی ایمن گهی رسد به مراد
- آب حیوان می‌رود هر دم ز اقلام هنوز (تلمیح)
 قدسیان رقص بر این گنبد گردان آرند (اشتقاق)
 که هیچ هستی از او در میان نمی‌بینم (جناس تام)
 که چند سال به جان خدمت شعیب کند (مراعات نظیر)

۱۴) چنانچه ابیات زیر را به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «حسن تعلیل، ترصیع، جناس ناقص، مجاز، تشبیه» از بالا به پایین مرتب سازیم، کدام ترتیب درست است؟

الف) قطره خون تازه‌ای از تو رسیده بر دلم
ب) اندرین فصل گل افشان جا به طرف جوی جوی
ج) قامت از خمیدگی صورت چنگ شد ولی
د) شکرشکن است یا سخن گوی من است؟!
ه) پیش دهننت پسته ز تنگی زده لاف

به که به دیده جا دهم تازه رسیده تو را
برکش آواز و ببر از بلبل خوش گوی گوی
چنگ نمی توان زدن زلف خمیده تو را
عنبرذقن (چانه) است یا سمن بوی من است؟!
ز آن است که هر کس دهنش پاره کند

۱) د-ه-الف-ج-ب ۲) د-الف-ه-ب-ج ۳) ه-د-الف-ب-ج ۴) ه-د-الف-ج-ب

۱۵) بیت زیر فاقد هر دو آرایه کدام گزینه است؟

۱) اغراق، تلمیح ۲) سجع، تشبیه ۳) استعاره، متناقض‌نما ۴) تشخیص، ایهام

فرهاد شورانگیز اگر در پای سنگی جان بداد
گفتار شیرین بی سخن در حالت آرد سنگ را

۱۶) تمام ابیات کدام گزینه دارای آرایه ادبی «اسلوب معادله» است؟

الف) به صحرا رو که از دامن غبار غم بیفشانی
ب) نیست اوج اعتبار پوچ مغزان را ثبات
ج) با کمال احتیاج از خلق استغنا خوش است
د) آن دم که با تو باشم یک سال هست روزی
ه) سختی رسد از چرخ به نازک سخنان بیش

به گلزار آی کز بلبل غزل گفتن بیاموزی
کوزه خالی فتد زود از کنار بام‌ها
با دهان تشنه مردن بر لب دریا خوش است
وان دم که بی تو باشم یک لحظه است سالی
با سنگ سر و کار بود شیشه‌گری را

۱) ب-ج-ه ۲) د-ج-ه ۳) ب-ج-الف ۴) الف-د-ب

۱۷) ترتیب ابیات زیر براساس آرایه‌های «تناسب، تلمیح، تضمین، واج آرایی و تکرار» در کدام گزینه درست است؟

الف) فلک خمیده نگاهش به من که با تن چون دوک چگونه بار امانت نشانده‌اند به دوشم

ب) به نام نقش‌بند صفحه خاک عذار افروز مه‌رویای افلاک

ج) گرچه سنگیم پی مهر تو چون موم شویم گرچه شمعیم پی نور تو پروانه شویم

د) جان شیرین به لب آورد و به تلخی فرهاد نه چو پرویز که کام از لب شیرین بگرفت

ه) دانه مردن مرا شیرین شده است بل هم احیاء پی من آمده است

۱) ج، الف، ه، ب، د ۲) د، ج، الف، ب، ه ۳) ج، د، ه، ب، الف ۴) د، الف، ه، ج، ب

۱۸) آرایه‌های «جناس، استعاره، موازنه و اغراق» همگی در کدام بیت آمده است؟

۱) بگفت از سوز کمتر گوی با مور
۲) بهاری کز دو رخسارش همی شمس و قمر خیزد
۳) پرواز به آنجا که نشاط است و امید است
۴) آمد نفس صبح و سلامت نرسانید

که موران را قناعت خوش تر از سوز
نگاری کز دو یاقوتش همی شهد و شکر ریزد
پرواز به آنجا که سرود است و سرور است
بوی تو نیاورد و پیامت نرسانید

۱۹) کدام گزینه فاقد اغراق است؟

۱) بیا که گریه من آنقدر زمین نگذاشت
۲) جگر سنگ به نومیدی من می‌سوزد
۳) سفینه در عرق شرم می‌توان انداخت
۴) تا به کی در خواب سنگین روزگارم بگذرد

که از فراق تو خاکی به سر توان کردن
آب حیوانم و از ریگ روان تشنه‌ترم
ز بس که منفعل از کرده‌های خویشتم
زندگی در سنگ خارا چون شرارم بگذرد

۲۰ در کدام بیت، هر دو آرایه اغراق و تشبیه وجود دارد؟

از کمر بیرون نباید تیشه فرهاد ما	①	کوه را برداشت از جا ناله و فریاد ما
در گوهر جان بنگر اندر صدف این تن	②	کز دست گران جانی انگشت همی ساید
به خواب دوش می دیدم که با من می کنی گرمی	③	شدم بیدار دیدم آتشی در خانه افتاده
کوتاه می شود همه شمعی ز سوختن	④	شمعی که سر بر عرش رسانیده آه ماست